

KONSTANTIN STEFANOV proti Bulharsku (č. 35399/05)

Rozsudek z 27. října 2015

Nezaplacení za právní služby poskytnuté v rámci právní pomoci a uložení pokuty za odmítnutí zastupovat obžalovaného. V červnu 2005 byl stěžovatel určen okresním soudem v Plovdivu, aby zastupoval *ex offo* obžalovaného, který byl obžalován ze spáchání trestného činu krádeže. Na otázku, zda existuje překážka, která by stěžovateli bránila obžalovaného zastupovat, stěžovatel odpověděl, že obhajobu převezme, jestliže soud bude postupovat podle zákona o Advokacii a určí jeho honorář tak, aby odpovídal alespoň minimu stanoveném na 280 eur. Soudce však jeho žádosti nevyhověl. Stěžovatel pak odmítl obhajobu obžalovaného převzít a odešel ze soudní místnosti. Soud mu uložil pokutu ve výši 260 eur za odmítnutí zastupovat obžalovaného a pokračoval v jednání poté, co ustanovil obžalovaného jiného advokáta. Stěžovatel se proti uložení pokuty odvolal a namítal, že jej okresní soud neustanovil v souladu s platným zákonem. Krajský soud však jeho odvolání zamítl s konečnou platností rozhodnutím vydaným v červenci 2005.

Před ESLP stěžovatel namítal, že nezaplacením za jeho zastupování a uložení pokuty okresní soud v Plovdivu porušil ustanovení článku 1 Protokolu č. 1.

ESLP se nejprve zabýval otázkou, zda se toto ustanovení v daném případě aplikovat. Uvedl v této souvislosti, že stěžovatel se rozhodl obhajobu, za kterou mu podle zákona v zásadě náležela odměna, nepřevzít. Poté, co mu soudce sdělil, že jeho výdaje nebudou stanoveny na začátku jednání, stěžovatel opustil jednacím sál. ESLP judikoval, že za daných okolností nešlo o budoucí odměnu ani o podobný nárok.

Podle jeho názoru uložení pokuty bylo zásahem do stěžovatelových majetkových práv. Pokud šlo o jeho zákonnost, ESLP poznamenal, že stěžovatel namítal jak ve vnitrostátním řízení, tak ve své stížnosti, že nebyl jmenován právním zástupcem v souladu s platnými právními předpisy, neboť okresní soud nestanovil výši jeho odměny za jeho zastupování, což bylo výslovně právními předpisy požadováno. Jestliže nebyl řádně ustanoven, nemohla mu tedy být uložena pokuta. ESLP poukázal na odporující si ustanovení zákona týkající se jmenování právních zástupců *ex offo*. Podle § 44 odst. 2 zákona o Advokátní komoře bylo úkolem soudu stanovit výši odměny právního zástupce v rozhodnutí o jeho ustanovení. Podle tohoto zákona soudy měly stanovit výši odměny na minimální úrovni stanovené Advokátní komorou. ESLP připustil, že jednotlivá ustanovení mohla být od určité míry konfliktní, nicméně se nedomníval, že by pokuta byla stěžovateli uložena na základě zákona, který by neodpovídal požadavkům ustanovení článku 1 Protokolu č. 1.

Ačkoli pokuta byla stěžovateli uložena v nejvyšší možné výši, pro ESLP neměla ani zakazující nebo represivní ani jinak nepřiměřený charakter. V daném případě byl stěžovatel potrestán za to, že nesplnil svou povinnost zastupovat obžalovaného. Tato povinnost podle názoru ESLP pramenila z faktu, že soud jej ustanovil obhájcem, a stěžovatel neuvedl žádné objektivní důvody, které by mu bránily právní asistenci poskytnout.